22. 11. 2002

Vezměte, prosíme, na vědomí, že text článku odpovídá platné právní úpravě ke dni publikace.

Uvolnění místního vedení

Evropská unie závazně upravuje zásady uvolnění místního vedení v Nařízení (ES) č. 2887/2000 („Nařízení“). Kromě Nařízení přijala EU Doporučení 2000/417/EC z 25. května 2000 („Doporučení“) a Komunikaci Komise z 26. dubna 2000. Tyto dva dokumenty dále upravují konkrétní otázky, související s uvolněním místního vedení, zejména ve vztahu k regulační činnosti národních telekomunikačních úřadů.

Ve druhé půli října proběhlo v Amsterdamu ISP Forum jako konference ISP společností. Této akce se zúčastnila řada ISP firem z celé Evropy a dále dodavatelské a poradenské firmy nabízející pro ISP softwarová řešení, poradenský servis a další. Česká republika byla zastoupena panem Zbyňkem Linhartem z Contactelu, panem Jakubem Ditrichem z GlobeInternet, panem Petrem Fellegim z ECM a mou maličkostí. Pro mne jako právního poradce byla tato konference velmi zajímavá. Diskutovalo se především o tom, jak by měly ISP firmy dále rozvíjet své podnikání, aby přečkaly současné nepříznivé ekonomické období a vyrovnaly se s restriktivními tlaky ze strany národních dominantních operátorů. Mezi nejčastěji diskutovanými otázkami bylo tzv. Local Loop Unbundling (LLU) neboli uvolnění místního vedení. Zdá se, že právě na správné implementaci LLU závisí, jaké příležitosti budou v příštích 1 – 3 letech existovat v oblasti veřejných pevných telekomunikačních služeb. Například, implementace LLU ve Velké Británii a aktivní úloha generálního ředitele OFTELu jako britského telekomunikačního regulátora významně podpořila úspěšnou obchodní a investiční strategii britské firmy Easynet, z níž nyní začíná být skutečný konkurent BT v oblasti broadbandových služeb pro obchodní zákazníky ve Velké Británii.
Evropská unie závazně upravuje zásady uvolnění místního vedení v Nařízení (ES) č. 2887/2000 („Nařízení“). Kromě Nařízení přijala EU Doporučení 2000/417/EC z 25. května 2000 („Doporučení“) a Komunikaci Komise z 26. dubna 2000. Tyto dva dokumenty dále upravují konkrétní otázky, související s uvolněním místního vedení, zejména ve vztahu k regulační činnosti národních telekomunikačních úřadů. V řadě členských států vyvolalo Nařízení a Doporučení legislativní změny telekomunikačních zákonů a prováděcích předpisů. V nejvyspělejších státech EU mají zkušenosti s LLU již několik let.
V České republice se nyní připravuje novela telekomunikačního zákona, která by měla upravit právě problém uvolnění místního vedení a transformovat výše uvedené předpisy EU do českého právního řádu. Z výše uvedeného vyplývá, že čeští legislativci a telekomunikační odborníci mají poměrně hodně podkladů pro svou práci. Současně je třeba říci, že význam chystané novely je veliký – jedná se o právní úpravu, která může významně napomoci rozvoji konkurence v poskytování telekomunikačních služeb zejména obchodním zákazníkům, avšak také může podstatně ztížit postavení Českého Telecomu na našem telekomunikačním trhu. Na druhé straně, nedostatečně propracovaná legislativa velmi pravděpodobně oddálí skutečnou liberalizaci telekomunikací (tedy: zajímavé obchodní příležitosti pro alternativní telekomunikační operátory) o více než jeden rok, neboť vláda má za úkol zpracovat zcela nový telekomunikační zákon zhruba v časovém horizontu jednoho roku. Jaké jsou podle mého názoru hlavní zásady evropské legislativy, upravující uvolnění místních smyček ?

1. Princip nediskriminace
Princip nediskriminace je vůdčím principem Nařízení a souvisejících dokumentů. Podstatou této zásady, která provazuje Nařízení s další telekomunikační legislativou EU, je povinnost dominantního telekomunikačního operátora pevné sítě (tzv. určeného držitele licence) poskytovat vysokorychlostní přístup a přenosové služby třetím stranám (tj. alternativním operátorům) stejným způsobem, tj. za stejných podmínek, ve stejné kvalitě a ve stejných časových termínech, jak je poskytováno pro služby

vlastní nebo svých přidružených společností (což znamená společností ovládajících nebo ovládaných). Tento princip je obsažen v obecné rovině v čl. 1 odst. 3. Nařízení a potom je konkrétně zdůrazněn v několika dalších ustanoveních Nařízení, a to:
- Dominantní operátor má povinnost poskytnout přístup na základě transparentních, poctivých (fair) a nediskriminačních podmínek (čl. 3 odst. 2. Nařízení);
- Určený držitel licence je povinen poskytnout třetím stranám příslušenství (tj. přístup ke svým informačním systémům, podpoře aj.) shodné s tím, které používá pro služby vlastní nebo svých přidružených společností, a to na základě stejných podmínek a ve stejných časových termínech (čl. 3 odst. 2. Nařízení);
- Právo národních regulačních úřadů zasáhnout za účelem zajištění nediskriminace (čl. 4 odst. 2. b) Nařízení;
a další (viz níže).

2. Ceny
Kromě dalších ustanovení, upravujících ceny a zásady cenové regulace, obsažených v Nařízení a v Doporučení, Nařízení obsahuje princip, že návrh podmínek přístupu, povinně zveřejňovaný dominantním operátorem jako vlastně první krok při vyjednávání propojovacích smluv, musí být dostatečně podrobný (unbundled), aby alternativní operátor nemusel platit za síťové prvky a služby, které nejsou nezbytné pro poskytování jeho služeb (čl. 3 odst. 1. Nařízení).

3. Sdílené umístění/užívání
Nařízení výslovně rozlišuje definice sdíleného umístění/užívání (collocation) a příslušenství (related facilities). Smyslem Nařízení je upravit povinnost dominantního operátora poskytnout přístup ke všem zařízením a prostorám, které sám používá pro broadbandové služby, včetně příslušenství a prostor pro připojení a umístění zařízení oprávněného provozovatele, a to na nediskriminačním základě. Tato povinnost může být prolomena pouze ve specifických případech objektivních překážek, uvedených v Nařízení.
Další důležitá otázka je, v jakých koncových bodech telekomunikační sítě má být uvolnění místního vedení poskytováno. Tato úprava je velmi významná a je podrobně upravena v Doporučení, odst. 10.

4. Pravomoci regulačních orgánů
Nařízení a Doporučení dávají národním regulačním orgánům řadu aktivních oprávnění zasahovat, a to i na základě vlastní iniciativy, za účelem zajištění plnění Nařízení a prosazení principu nediskriminace. K nejdůležitějším oprávněním podle mého názoru patří následující:
- právo regulátora rozhodnout o změně podmínek přístupu k místnímu vedení, požadovaným dominantním operátorem, neodpovídají-li požadavku nediskriminace;
- výše uvedené obecné právo regulátora zasáhnout za účelem zajištění nediskriminace.
Dále bych chtěl uvést velmi praktické ustanovení odst. 8 Doporučení, které doporučuje, aby národní regulační úřady požadovaly po určeném držiteli licence podrobné účetní a finanční informace v souladu s Doporučením 98/322 a aby mohly tyto informace zpřístupnit třetím osobám, na základě uzavření dohod o ochraně důvěrných informací a s přihlédnutím k ochraně obchodního tajemství. Smyslem tohoto doporučení je zvýšit důvěryhodnost a prokázat soulad s principem nediskriminace.

Závěr:
Domníváme se, že chystaná novela telekomunikačního zákona je velmi důležitou legislativou, která může napomoci vytváření nových obchodních příležitostí na telekomunikačním trhu a snad i může přinést budování opravdu alternativních telekomunikačních operátorů, konkurujících na příslušných trzích Českému Telecomu. Může se však současně stát legislativou, která nebude znamenat v praxi žádnou změnu. Jsem zvědavý na výsledek.

Zbyněk Loebl, Central European Advisory Group

© EPRAVO.CZ – Sbírka zákonů, judikatura, právo | www.epravo.cz

Další články:

- Přezkumné řízení ve světle rozsudku NSS č. j. 6 As 237/2023-31
- Algoritmizace veřejné správy a meze správního uvážení na příkladu přijímacího řízení na střední školy
- Vydat, či nevydat rozhodnutí podle informačního zákona?
- Jak se bránit proti územnímu plánu?
- Evropské dotace srozumitelně: Díl druhý – Žadatel nebo příjemce?
- Uzavírky místních i účelových komunikací a zřizování objížděk
- Reforma nařízení EU 261/2004: Co znamená pro letecké dopravce?
- Evropské dotace srozumitelně: Díl první – Unijní a národní rámec
- Když důkazy nestačí: Rizikové aspekty prokazování řádného užívání ochranných známek
- Nestačí „mít systém“ aneb povinnosti veřejnoprávních původců při přechodu na atestovaný eSSL
- Výroční zpráva ÚOOÚ za rok 2025: nové regulatorní priority v oblasti ochrany osobních údajů